

■ Дапамога

Эканоміка дзяржаў пачынаецца з чалавечнасці

Беларусь і Японію падзяляе больш за 8 тысяч кіламетраў, рознасць культур і менталітэтаў, узроўняў развіцця эканомікі, моўныя бар'еры і многія іншыя фактары... Але, як высветлілася, вельмі шмат і таго, што аб'ядноўвае нашы краіны. У 1986 годзе Беларусь пацярпела ў выніку тэхнагеннай катастрофы на Чарнобыльскай АЭС, праз 25 гадоў бяда здарылася ў Японіі.

Беларусь была адной з першых краін, якія сутыкнуліся з наступствамі падобнай трагедыі. Валодаючы ўнікальным вопытам у сферы радыяцыйнай медыцыны, неабходнымі для своечасовай дыягностыкі сродкамі, Беларусь паспяхалася аказаць дапамогу Японіі.

Спецыяльная рэабілітацыйная праграма для дзяцей, якія пацярпелі ў выніку радыяцыйнага выпраменьвання пры выбуху на Фукусімскай АЭС, распрацаваная па ўказе Прэзідэнта Беларусі ў рамках Пагаднення аб супрацоўніцтве ў галіне пераадолення наступстваў аварыі на атамных электрастанцыях, сёлета адзначае свой пяцігадовы юбілей. З пачатку рэалізацыі праекта (2012 год) дапамогу ў аздараўленні і пераадоленні наступстваў радыяцыйнага выпраменьвання ўжо атрымала больш за 500 чалавек. Толькі ў гэтым годзе на базе НДЦ «Зубраня»

санаторна-курортнае лячэнне прайшло амаль 100 дзяцей з прэфектур Міягі і Фукусіма.

Рэабілітацыйная праграма ўключае поўнае медыцынскае абследаванне на базе Мінскай абласной дзіцячай клінічнай бальніцы, абследаванне спецыялістамі рухомай радыёметрычнай лабараторыі, а таксама інтэнсіўны курс аздараўленчых мерапрыемстваў, які падбіраецца індывідуальна для кожнага і рэалізуецца на базе Нацыянальнага дзіцячага адукацыйна-аздараўленчага цэнтра «Зубраня».

Праект дапамогі дзецям, якія пацярпелі пры выбуху на Фукусімскай АЭС, ужо атрымаў шырокую вядо-

ДАВЕДКА. 11 сакавіка 2011 года. Буйная радыяцыйная аварыя максімальнага ўзроўню на Міжнароднай шкале ядзерных падзей адбылася ў Фукусіме ў выніку наймацнейшага ў гісторыі Японіі землетрусу і цунамі, які рухнуў за ім. У выніку тэхнагеннай катастрофы больш за 300 тысяч чалавек прызнаныя пацярпелымі і апынуліся ў зоне павышанага ўзроўню радыяцыі.

масць у Японіі. Толькі сёлета з мэтай развіцця далейшага супрацоўніцтва Беларусь наведалі адразу некалькі

незалежных дэлегацый. Адна з іх — на чале з членам Палаты саветнікаў парламента Японіі Масака Моры, якая падкрэсліла: «Ужо многія гады дзеці з Фукусімы прыязджаюць на аздараўленне ў Беларусь. Гэты праект з'явіўся вельмі важным элементом развіцця адносін з Японіяй па

ўсіх напрамках: як у плане эканомікі, палітычных адносін, так і ў плане ўсіх астатніх аспектаў супрацоўніцтва».

Па ініцыятыве пасольства Японіі ў Рэспубліцы Беларусь у супрацоўніцтве з выдавецтвам «Дело (Восток + Запад)» сёлета была заснаваная пазачарговая эксклюзіўная прэмія «Чалавек справы» ў намінацыі «За паспяховае ажыццяўленне добрачыннага праекта, які ўмацоўвае пазітыўны імідж Беларусі ў свеце». Яе ўладальнікам стаў дырэктар СТАА «Гейм Стрым» Віктар Навачадаў.

...Ацаніць рэальныя наступствы радыяцыйнага выпраменьвання ў выніку аварыі на атамных электрастанцыях Чарнобыля і Фукусімы эксперты не бяруцца па цяперашні дзень. Дзякуючы названаму праекту дзясяткі японскіх дзяцей, якія пацярпелі ў выніку радыяцыйнай катастрофы, штогод вяртаюцца з нашай краіны дадому больш шчаслівымі, а сам праект ужо стаў адным з найважнейшых крокаў на шляху да збліжэння Беларусі і Японіі.

Яна ЦЫДЗІК.

Сяргей РАХМАНАЎ, старшыня Пастаяннай камісіі па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі, пасол Рэспублікі Беларусь у Японіі (2011—2016): «Вельмі важна, што праект своечасова быў падтрыманы на ўзроўні прыватнага бізнесу (з 2015 года ён рэалізуецца пры падтрымцы СТАА «Гейм Стрым». — Аўт.) Людзі, якія гэта зрабілі, мысляць глабальна. Гэтая дапамога была не толькі своечасовай — яна была маштабнай. Гэта вельмі ярка прыклад, як у нас прынята казаць, дзяржаўна-прыватнага партнёрства. Калі ідэя — за дзяржавай, а прыватны бізнес яе падтрымлівае і пашырае.

На працягу апошніх пяці гадоў мне даводзілася сустракацца з чыноўнікамі вельмі высокага ўзроўню, уключаючы імператара і імператрыцу Японіі. Яны былі інфармаваныя аб гэтым праекце і таксама вельмі

дзякавалі за гэта. Праект адыграў вельмі важную ролю ў развіцці беларуска-японскіх адносін і працягвае адыгрываць. Для таго каб развіваць эканоміку, трэба развіваць гуманітарнае супрацоўніцтва».

Хірокі ТАКУНАГА, пасол Японіі ў Рэспубліцы Беларусь: «Ад імя пасольства Японіі ў Рэспубліцы Беларусь я выказваю глыбокую падзяку за падтрымку гэтага праекта, а таксама спадзяюся на яго працяг у будучыні».

Віктар НАВАЧАДАЎ, дырэктар СТАА «Гейм Стрым»: «Самае страшнае — калі ад радыяцыі пакутуюць дзеці. І каб, па меры магчымасці, хоць у нейкай частцы дапамагчы ім пераадолець страшны наступствы радыяцыйнага ўздзеяння, мы падтрымалі шматгадовы спонсарскі праект па аздараўленні японскіх дзяцей з Фукусімы ў Беларусі. Калі яны прыязджаюць у нашу краіну, атрымліваюць тут вельмі неабходныя ім догляд, клопат і лячэнне».

ПРЫЙШОЎ НА ПАЛЕТКІ КАМБАЙН...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Па дарозе да цэнтральнай сядзібы калгаса — аграгарадка Рацічы — назіраю за вялікім хлебным полем. На апошнім участку сабрана большая частка тэхнікі, якая ні на хвіліну не спыняецца. Скошаныя палеткі аблябавалі рэдкія птушкі. Літаральна перад аўтамабілем з зямлі падняўся вялікі сокол. Побач прыкмецілі яшчэ аднаго. Ubачыць дзікіх жывёл і птушак тут — справа звычайная, кажучы мясцовыя жыхары. Непадалёку знаходзіцца заказнік «Аўгустоўская пушча».

Праўда, сёння жыхароў Раціч больш хвалюе не журавель у небе, а камбайн на палетках. Гаспадары ведаюць, як толькі ў калгасным жніве будзе пастаўлена кропка, тэхніка адразу прыйдзе на іх участак. Такая практыка склалася не адным дзесяцігоддзем. І ў гаспадарцы сваіх вяскоўцаў не падводзяць.

Завіталі да Іосіфа Бужынскага. Па ўсім відаць, гаспадар: і дом, і гумно, і падвал — усё дагледжана. Нават ёсць зернеачышчальнік. Кажуць, што яго можа любы аднавясковец папрасіць, гаспадар нікому не адмовіць.

У гэтым годзе зерне як ніколі чыстае, заўважае Іосіф Бужынскі. Мабыць, ад таго, што выконваецца севазварот. Летась тут расла бульба, сёлета — змянілі на трыцікале. Цікаўлюся, куды ідзе зерне? Аказалася, што на корм свінкам і курам. Выгаду падлічыць нескладана.

З трох мяхоў насення можна атрымаць больш за тону зерня, а гэта ўжо дзесяць мяхоў. Усе акупіцца нават з улікам платы за работу камбайна. У калгасе ўстанавілі такі тарыф: 45 рублёў за гадзін працы. Гэтага хапае на любы прыватны ўчастак.

— Калі ёсць соткі, іх не кінеш, каб травой зарасталі, — разважае Іосіф Бужынскі, — тым больш што за зямлю плаціць пенсіянерам не трэба. Вось і працуем, пакуль сілы ёсць...

Мар'яна Герасімік з суседняй вуліцы адразу кінулася да галоўнага агранома з пытаннем: ці хутка ім чакаць калгаснага камбайнера. Свае 20 сотак яна засеяла азімай пшаніцай. Усё пойдзе на корм свойскай птушкі. Жанчына ўспамінае, як у маладосці ёй даводзілася жаць уручную, малаціць і нават малоць. Жорны да гэтага часу стаяць у гумне.

— Яшчэ не так даўно ў суседняй вёсцы быў млын, куды вазілі зерне малоць, — кажа Мар'яна Іосіфаўна, — але хлеб з гэтай мукі не пякуць, толькі на камбікорм.

«Ці не высокі кошт за ўборку камбайнам?» — задаю пытанне. Пенсіянерка парыруе: «А што сёння таннае? За ўсё трэба плаціць». У сваю чаргу заўважае, што работа за гэты грошы выконваецца якасна. Гаспадары задаволены.

Васіль ГУСТЫР, старшыня СВК «Свіслач»:

— Мы не выдзяляем прысвадзібных участкаў, бо ў нас уся зямля ў севазва-

Камбайнёр Алег ЮНАКОЎ.

роце. Мы пайшлі па шляху забеспячэння сваіх работнікаў і пенсіянераў бясплатным зернем. Так, кожны камбайнер атрымлівае 1 тону зерня, трактарысты і даяркі — 900 кг, усе спецыялісты і паляводы — па 800 кг, пенсіянеры — па 400. Таксама ў гаспадарцы можна набыць пшаніцу па дзяржаўнай цане — 33 капейкі за кілаграм.

Генадзь АКСАМІТ, першы намеснік старшыні Гродзенскага райвыканкама:

— У Гродзенскім раёне ўборка збожжавых набліжаецца да фінішу. Так ці інакш, але часам прыходзіцца прыста-соўвацца да нюансаў надвор'я. У выніку дакладнай і зладжанай работы ўдалося не толькі вырастаць добры ўраджай, але і сабраць яго. Па раёне намалот складае 76,5 ц/га, што больш за мінулагадні на 16 ц/га. Валавы збор чакаецца на 20% вышэйшым за леташні. Упершыню адразу тры гаспадаркі раёна — ВК імя В. І. Крамка, СВК «Прагрэс-Верцляшкі», СВК «Свіслач» — намалалі з кожнага гектара больш за 100 цэнтнераў.

Маргарыта УШКЕВІЧ,
margo@zviazda.by

■ Жніво-2017

Віцебскія аграрыі супраць непагадзі

Беларускім аграрыям застаецца ўбраць яшчэ 8,1% пасяўных плошчаў, каб завяршыць жніво. Паводле аперацыйнай інфармацыі Мінсельгасхарча, на 24 жніўня ў краіне намалочана 7098,6 тысячы тон збожжавых і зернебабовых культур пры сярэдняй ураджайнасці ў 35,7 ц/га. Некаторыя раёны ўжо завяршылі ўборачныя работы, аднак надвор'е зноў сказала сваё важнае слова і прымусіла запаволіцца на гэтым тыдні аграрыяў у паўночных рэгіёнах краіны.

Так, па інфармацыі абласной арганізацыі Беларускага прафсаюза работнікаў АПК, праліўныя дажджы прыпынілі ход уборачнай кампаніі ў Віцебскай вобласці. Выбарачнае жніво ішло па захадзе вобласці: у Браслаўскім, Верхнядзвінскім, Глыбоцкім, Докшыцкім і Мёрскім раёнах, аграрыі якіх змаглі прайсці за суткі ад 200 га да 400 га. Перыядычна з-за дажджу камбайны прастойвалі. Спецыялісты падбіраюць «часавыя вокны» для працы — людзі і тэхніка ўвесь час застаюцца ў стане гатоўнасці. На раніцу 24 жніўня ў Віцебскай вобласці намалочана 728,9 тысячы тон збожжа пры сярэдняй ураджайнасці 32,2 ц/га. Аграрыям вобласці засталася ўбраць збожжа яшчэ з 32,5% плошчаў. Найбольша колькасць камбайнераў-тысячнікаў працуе ў Аршанскім раёне, дзе іх 47. У Дубровенскім — 17, Віцебскім — 14, Талачынскім — 13. Экіпажаў-двухтысячнікаў у рэгіёне пакуль чатыры. Пакуль яшчэ адзіны камбайнер-трохтысячнік працуе ў Аршанскім раёне.

Ілья КРЫЖЭВІЧ. kryzhevich@zviazda.by

УСЕ НА ПОЛЕ!

Дапамагаць збіраць агародніну і садавіну, сушыць зерне, нарыхтоўваць салому і лён будуць па ўсёй краіне там, дзе ў гэтым ёсць неабходнасць.

Сёння больш за 30 прафсаюзных актывістаў Гомельскай вобласці адправіцца збіраць ураджай агародніны на прадпрыемства «Усход» (Гомельскі раён). На Віцебшчыне прадстаўнікі прафесійных аб'яднанняў Дубровенскага і Аршанскага раёнаў, а таксама Віцебскай вобласці правядуць дзень на Дубровенскім ільнозаводзе. Каля 70 чалавек выйдучь у поле, каб сабраць лён у стужкі. У Магілёўскай вобласці 40 добраахвотнікаў будуць задзейнічаны на палях фірмы «Вейна» (Магілёўскі раён). Сёлета тут добры ўраджай буракоў і морквы, таму працоўныя рукі лішнімі не будуць. А Брэсцкі прафсаюзны актыві-

Прафсаюз дапаможа хлебаробам на ўборцы ўраджаю

сёння адправіцца ў Жабінкаўскі раён, у гаспадарку «Азятя Агра», дзе зоймецца нарыхтоўкай саломы.

З першых дзён уборачнай кампаніі прафсаюзныя спецыялісты рэгулярна выезджалі на палі, маніторылі, ці забяспечаны хлебаробы гарачым харчаваннем і наколькі аперацыйна вырашаюцца праблемы. Сярод частых парушэнняў — эксплуатацыя абсталявання, якое не адпавядае патрабаванням бяспекі, невыкананне правілаў аховы працы пры рамонтзе ў механічных майстэрнях. Там, дзе была неабходнасць, прафсаюзы дапамагалі набываць маразільнікі, адмысловыя кантэйнеры для дастаўкі гарачага харчавання, бойлеры для душавых і сталовых, спецадзенне і абутак.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ. lubneuskaya@zviazda.by

